

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9C/35/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114201492
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2014:8114201492.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobcu: Orange Slovensko, a.s., so sídlom Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270, právne zastúpeného: Bobák, Bollová a spol., s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Dr. VI. Clementisa 10, 821 02 Bratislava, proti žalovanému: V. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XXXX/X, XXX XX W., za účasti vedľajších účastníkov na strane žalovaného: Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, so sídlom Šafárikovo nám. 7, 811 02 Bratislava, IČO: 41 362 962, právne zastúpeného: JUDr. Bohdan Jakubis, Dobrovičova 13, 811 09 Bratislava a Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ, so sídlom 930 37 Lehnice 725, IČO: 42 264 154, právne zastúpeného: JUDr. Jozef Kemp, Nám. Josipa Andriča č. 1, 900 25 Chorvátsky Grob, o zaplatenie 1068,43 € s prísl. takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu za poskytnuté služby vo výške 311,47 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne z tejto sumy od 24.8.2012 až do zaplatenia.

II. V prevyšujúcej časti žalobu o zaplatenie sumy za poskytnuté služby z a m i e t a .

III. Suma uvedená vo výroku č. I. spolu s príslušenstvom sa p o v o ľ u j e žalovanému splácať v mesačných splátkach vo výške 30 € splatných vždy do 25. dňa toho-ktorého kalendárneho mesiaca počnúc kalendárnym mesiacom nasledujúcim po kalendárnom mesiaci, v ktorom tento rozsudok nadobudol právoplatnosť a to tak, že pri omeškaní čo len jednej splátky stáva sa ročným celé dlžné plnenie.

IV. Žalobu o náhradu škody vo výške 548 € s príslušenstvom z a m i e t a .

V. Žalobu o náhradu škody vo výške 201 € s príslušenstvom z a m i e t a .

VI. Žalovaný je p o v i n n ý spoločne a nerozdielne s vedľajším účastníkom Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ a vedľajším účastníkom Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v prospech jeho právneho zástupcu Advokátskej kancelárie Bobák, Bollová a spol., s.r.o. vo výške 18,55 €, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

VII. Vedľajším účastníkom Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ a Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa návrhom doručeným súdu dňa 21.01.2014 domáhal na žalovanom zaplata sumy 1068,43 € spolu s príslušenstvom spočívajúcim v úrokoch z omeškania vo výške 8,75% ročne z tejto sumy od 24.08.2012 do zaplata a náhrady trov konania.

Žalobca uplatnený nárok vyvodzoval zo zmlúv o pripojení uzavretých so žalovaným a špecifikoval ho takto:

- suma 548 € predstavuje náhradu škody,
- suma 201 € predstavuje náhradu škody,
- suma 319,43 € predstavuje nezaplatené služby.

Z predložených listín súd zistil nasledujúci skutkový stav:

Žalobca so žalovaným ako podnikateľom uzavrel dňa 26.03.2012 Zmluvu o poskytovaní verejných služieb č. P., ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Všeobecné zmluvné podmienky a dňa 26.03.2012 aj Dodatok k tejto zmluve.

Žalobca so žalovaným ako nepodnikateľom uzavrel dňa 08.02.2011 Zmluvu o pripojení č. A5500491, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Všeobecné zmluvné podmienky a dňa 08.02.2011 aj Dodatok k tejto zmluve.

Žalovaný riadne a včas nezaplatil žalobcovi cenu za poskytovanie služieb za obdobie 04/2012 - 06/2012, čím porušil zmluvné povinnosti v zmysle vyššie uvedenej Zmluvy.

Žalobca preto pokusom o pokonávku zo dňa 09.08.2012 oznámil žalovanému sumu neuhradených faktúr za jednotlivé mesiace a vyzval ho na ich úhradu v dodatočnej lehote. Žalovaný na pokus o pokonávku nereagoval ani čiastočnou úhradou.

Po vykonanom dokazovaní súd žalobu v časti o zaplata náhrady škody vo výške 548 € a vo výške 201 € zamietol z dôvodov nižšie uvedených:

Náhrada škody:

Žalobca po tom ako mu boli zamietané žaloby o zaplata zmluvnej pokuty z dôvodu, že:

- a) predmetné ustanovenie (o dojednanej zmluvnej pokute) bolo vyhlásené za neprípustné pre jeho neprijateľnosť,
- b) vzhľadom na rozhodnutie KS v Prešove sp. zn. 6Co/91/2011 je tu daná podľa § 53a Občianskeho zákonníka povinnosť žalobcu zdržať sa ďalšieho uplatňovania nárokov na zaplata týchto zmluvných pokút,
- c) je daná viazanosť ostatných súdov vyhlásením zmluvnej pokuty za neprijateľnú,

pristúpil k zmene svojej procesnej aktivity tak, že už nepožaduje zaplatenie zmluvnej pokuty ale náhradu škody vo výške rovnajúcej sa rozdielu medzi predajnou cenou odpredaného mobilného zariadenia a jeho akciovou cenou. V prejednávanej veci je tento rozdiel a) 548 €, pokiaľ ide o tablet zakúpený na základe Dodatku k Zmluve o poskytovaní verejných služieb, b) 201 €, pokiaľ ide o mobilný telefón zakúpený na základe Dodatku k Zmluve o pripojení. Uvedené rozdiely považuje žalobca za škodu vzniknutú porušením povinnosti žalovaného.

Žalobca ďalej poukazuje na Čl. 3 bod 3.7 Dodatkov k Zmluve o poskytovaní verejnej služby a k Zmluve o pripojení, podľa ktorého - Účastník vyhlasuje, že si je vedomý, že MT je mu predávaný za cenu uvedenú v čl. 1 bode 1.2 Dodatku, ktorej výška sa rovná rozdielu medzi spotrebiteľskou (trhovou) cenou MT a v zmysle tohto Dodatku poskytnutou zľavou zo spotrebiteľskej ceny, len z toho dôvodu, že sa účastník zaviazal užívať služby poskytované mu prostredníctvom SIM karty v zmysle ustanovení tohto Dodatku po dobu dohodnutú v tomto Dodatku, pričom nedodržanie tohto záväzku (konkrétne záväzkov uvedených v článku 2 v bode 2.2, 2.3 alebo 2.4) vzhľadom na výšku zľavy zo spotrebiteľskej ceny MT, ako aj prípadný obsah Prílohy č. 1 Dodatku, by spôsobilo, že Podniku vznikla škoda (minimálne v rozsahu zľavy zo spotrebiteľskej ceny MT).

Zo skutkového vymedzenia nároku žalobcu na náhradu škody vyplýva, že sa tejto škody domáha z dôvodu porušenia povinnosti žalovaného zotrvať v zmluvnom vzťahu s ním po dobu minimálne 24 mesiacov. Takto skutkovo vymedzený nárok na náhradu škody je potrebné právne posudzovať podľa § 420 ods.1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého predpokladom vzniku tzv. všeobecnej občianskoprávnej zodpovednosti podľa § 420 OZ je:

1. protiprávny úkon,
2. spôsobenie škody,
3. príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou,
4. zavinenie.

Občianskoprávna zodpovednosť za škodu môže vzniknúť z porušenia zmluvných alebo iných záväzkových povinností, vtedy ide o tzv. zmluvnú alebo záväzkovú zodpovednosť. Môže však vzniknúť aj z porušenia iných zákonom uložených povinností, vtedy ide o tzv. mimozáväzkovú zodpovednosť. Ustanovenie § 420 o všeobecnej zodpovednosti za škodu možno aplikovať tak na prípady záväzkovej, ako aj mimozáväzkovej zodpovednosti.

Pre vznik zodpovednosti za škodu je nevyhnuté kumulatívne splnenie všetkých vyššie uvedených 4 predpokladov. Pri neexistencii čo len jedného z nich zodpovednosť za škodu nie je daná.

V prejednávanej veci zo strany žalobcu nesúceho dôkazné bremeno nebolo preukázané už splnenie predpokladu uvedeného v bode 1. Vychádzajúc zo skutkového vymedzenia žaloby, žalobca nepreukázal, že žalovaný v zmluvnom vzťahu nezotrval po dobu 24 mesiacov.

Pri tomto závere súd vychádza z toho, že spôsob ukončenia zmluvy o pripojení je uvedený v Článku 4 (Doba platnosti a ukončenie Zmluvy) Všeobecných podmienok poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb (ďalej len VP), ktoré sú súčasťou zmluvy.

Podľa bodu 4.1 týchto VP platnosť zmluvy zaniká a) dohodou zmluvných strán, b) odstúpením od zmluvy, c) výpoveďou zmluvy, d) smrťou alebo zánikom účastníka.

VP ďalej upravujú podrobnejšie zánik zmluvy z jednotlivých vyššie uvedených dôvodov.

Podľa Článku 2 VP (Zmluva o pripojení. Aktivácia Služieb) bodu 2.1 - spoločnosť Orange Slovensko poskytuje Služby na základe Zmluvy uzatvorenej v písomnej podobe.

Podľa Článku 2 bodu 2.6 VP - zmluva je uzatvorená dňom jej podpísania.

Podľa § 40 ods.2 Občianskeho zákonníka - písomne uzavretá dohoda sa môže zmeniť alebo zrušiť iba písomne.

V prejednávanej veci žalobca písomné ukončenie písomne uzavretej zmluvy o pripojení nepreukázal. Treba teda uzavrieť, že platné ukončenie zmluvy so žalovaným preukázané nebolo a teda žalovaný svoj záväzok zotrvať v zmluvnom vzťahu 24 mesiacov splnil (na tom nič nemení, že vo faktúre je účtovaný poplatok za odpojenie, pretože odpojenie nie je uvedené medzi spôsobmi zániku zmluvy), čím nie je daný predpoklad č. 1 vzniku škody.

Pokiaľ ide o samotný vznik škody (predpoklad č.2), k tomu súd uvádza - podľa § 442 ods.1 OZ uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

OZ nedeľuje pojem skutočnej škody a ušlého zisku. Škoda sa chápe ako ujma, ktorá nastala (prejavuje sa) v majetkovej sfére poškodeného <<http://www.beck-online.cz/legalis/document-view.seam?type=html&documentId=nnptembqhfpy6boobxxg23ppjsw46i&conversationId=726238>> a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, tj. peniazmi, a je teda napravitelná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým poskytnutím peňazí, ak nedochádza k naturálnej reštitúcii (porovnaj R 55/1971, s. 151).

Skutočnou škodou sa rozumie ujma spočívajúca v zmenšení majetkového stavu poškodeného <<http://www.beck-online.cz/legalis/document-view.seam?type=html&documentId=nnptembqhfpy6boobxxg23ppjsw46i&conversationId=726238>> a reprezentujúca majetkové hodnoty, ktoré bolo nutné vynaložiť, aby došlo k uvedenie veci do predchádzajúceho stavu (R 55/1971, s. 153).

To, čo poškodenému <<http://www.beck-online.cz/legalis/document-view.seam?type=html&documentId=nnptembqhfpy6boobxxg23ppjsw46i&conversationId=726238>> ušlo (ušlý zisk), je ujmom spočívajúcou v tom, že u poškodeného <<http://www.beck-online.cz/legalis/document-view.seam?type=html&documentId=nnptembqhfpy6boobxxg23ppjsw46i&conversationId=726238>> nedôjde v dôsledku škodnej udalosti k rozmnoženiu majetkových hodnôt, aj keď sa to dalo očakávať s ohľadom na pravidelný beh vecí (R 55/1971, s. 152).

Podľa žalobcu mu vznikla škoda ako rozdiel medzi trhovou cenou telefónu a jeho akciovou cenou. Aj keby bol splnený zo strany žalovaného predpoklad protiprávneho úkonu, k uvedenej škode (napriek deklarácii uvedenej v bode 3.7 Dodatku) by nedošlo. Podľa názoru súdu za škodu nemožno považovať to, že v rámci ofenzívnej obchodnej politiky žalobcu tento predáva MT za nižšiu ako skutočnú cenu. Účel sledovaný teraz žalobcom podanou žalobou bolo možné dosiahnuť iným spôsobom (napr. podmienením právneho úkonu). Rozdiel medzi skutočnou a akciovou cenou MT, tak nie je následkom (tvrdeného ale nepreukázaného) protiprávneho úkonu žalovaného ale výsledkom zmluvného konsenzu medzi žalobcom a žalovaným. Tento zmluvný konsenzus nemôže byť zo strany žalobcu reparovaný prehodnotením jeho rozhodnutia, ak sa nesplnia jeho očakávania, ktoré do zmluvného vzťahu so žalovaným vkladal. K protiprávnemu zmenšeniu majetku žalobcu tak nedošlo, pretože tento za MT obdržal dojednanú kúpnu cenu.

S vyššie uvedeným záverom je spojené zároveň aj nesplnenie 3. predpokladu pre vznik škody (kauzálny nexus), pretože aj v prípade preukázania zavineného nezotrvať žalovaného v zmluvnom záväzku po

určitú dobu, dôvodom tvrdeného zmenšenia majetku žalobcu (ako uplatnenej škody) by nebol tento protiprávny úkon ale kúpna zmluva so žalovaným s obdržaním dojednanej kúpnej ceny.

Pokiaľ ide o Zmluvu o poskytovaní verejných služieb a Dodatok k nej, táto bola zo strany žalovaného uzatvorená v postavení podnikateľa (nie spotrebiteľa), preto na ňu spotrebiteľská ochrana nedopadá, keďže ide o tzv. absolútny obchod, pri ktorom sa vzťahy účastníkov konania riadia Obchodným zákonníkom. Aj pri žalobe v tejto časti však bol súd v zmysle § 153 ods.2 O.s.p. viazaný skutkovým stavom vymedzeným žalobcom v návrhu na začatie konania, ktorý aj sumu 548 € žaloval z titulu náhrady škody a nie z titulu zmluvne dojednanej zmluvnej pokuty.

Podľa § 373 Obchodného zákonníka - Kto poruší svoju povinnosť zo záväzkového vzťahu, je povinný nahradiť škodu tým spôsobenú druhej strane, ibaže preukáže, že porušenie povinností bolo spôsobené okolnosťami vylučujúcimi zodpovednosť.

Podľa § 379 veta prvá Obchodného zákonníka - Ak tento zákon neustanovuje inak, nahrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk.

Rovnako ako v prípade zamietnutia náhrady škody uplatňovanej podľa Občianskeho zákonníka má súd za to, že neboli splnené podmienky na náhradu škody podľa Obchodného zákonníka, pričom súd odkazuje na odôvodnenie uvedené vyššie.

Cena za poskytnuté služby.

Pokiaľ ide o žalobu v časti týkajúcej sa zaplata sumy 319,43 € za služby poskytnuté žalobcom žalovanému (vrátane úrokov z omeškania ako sankcie za nezaplata tejto sumy v lehote jej splatnosti), tu súd žalobcovi vyhovel (s výnimkou sumy 2 x 3,98 €) vzhľadom na preukázanie tohto nároku predloženými faktúrami a podľa nasledovných právnych predpisov:

Podľa ust. § 43 ods.1 písm.a) zák. č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách (ďalej len zákon) - Podnik má právo na úhradu za poskytnutú verejnú službu.

Podľa § 43 ods.12 písm.b) zákona - Účastník je povinný platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry.

Podľa § 44 ods.1 zákona - Zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

Podľa ust. § 43 ods.1 zák. č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 42 ods.1 písm.a) z. č. 610/2003 Z.z. podnik má právo na zaplata ceny za poskytnutú verejnú službu podľa tarify, ak jej vyúčtovanie doručil účastníkovi najneskôr do troch mesiacov od posledného dňa zúčtovacieho obdobia; to neplatí pri vyúčtovaní predplatených služieb.

Podľa § 517 ods.1 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len Občiansky zákonník) dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods.2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 365 Obchodného zákonníka - Dlžník je v omeškaní, ak nesplní riadne a včas svoj záväzok, a to až do doby poskytnutia riadneho plnenia alebo do doby, keď záväzok zanikne iným spôsobom. Dlžník však nie je v omeškaní, pokiaľ nemôže plniť svoj záväzok v dôsledku omeškania veriteľa.

Podľa § 369 ods.1 Obchodného zákonníka - Ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, je povinný platiť z nezaplatenej sumy úroky z omeškania dohodnuté v zmluve. Ak úroky z omeškania neboli dohodnuté, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania podľa predpisov občianskeho práva. Ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva.

Podľa § 3 NV č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka Výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ku dňu 24.08.2012 bola základná úroková sadzba ECB 0,75% p.a. a úroky z omeškania tak predstavujú výšku 8,75% ročne.

Pokiaľ ide o zamietnutie žaloby v časti o zaplatenie poplatku za odpojenie vo výške 2 x 3,98 €, tak súd uvádza: Podľa článku 1 bodu 1.16 Všeobecných podmienok poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej mobilnej siete spoločnosti Orange Slovensko a.s. „deaktivácia SIM karty“ je technický a administratívny postup spoločnosti Orange, ktorým sa znemožní prístup k Službám Účastníkovi.

Ako vyplýva z vyššie uvedenej časti odôvodnenia, žalobca nepreukázal platné skončenie zmlúv o pripojení so žalovaným. Z uvedeného záveru vyplýva to, že nebol dôvod deaktivovať SIM kartu žalovaného a teda ani dôvod účtovať za to poplatok. Vychádzajúc z uvedeného bola žaloba aj v tejto časti zamietnutá.

Pokiaľ ide o poplatky 2 x 1,33 € za upomienky pri oneskorených platbách, tieto sú preukázané interným výpisom žalobcu a súd v nich nič nezákonné nevidí.

Vzhľadom na finančnú situáciu žalovaného (je nezamestnaný a bez príjmu), umožnil mu súd zaplatiť dlžnú sumu v splátkach, pričom má za to, že žalobca touto skutočnosťou nebude nijako negatívne ovplyvnený.

Pokiaľ ide o náhradu trov konania, táto podľa § 142 ods.1,2 O.s.p. patrí žalobcovi, pričom treba vychádzať z toho, že predmetom konania boli tri nároky:

- a) Nárok na náhradu škody - 548 €,
- b) Nárok na náhradu škody - 201 €,
- c) Nárok na zaplatenie služieb - 319,43 €.

Išlo teda o spojenie 3 nárokov a tarifná odmena za jeden úkon právnej služby je podľa § 13 ods.3 Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. (Pri spojení dvoch alebo viacerých vecí sa základná sadzba tarifnej odmeny určenej z tarifnej hodnoty veci s najvyššou hodnotou zvyšuje o tretinu základnej sadzby tarifnej odmeny, ktorá by advokátovi patrila v ostatných spojených veciach.) - 36,52 + 1/3 z 19,92 € + 1/3 z 24,90 € = 51,46 € + RP 8,04, spolu 59,50 €.

Z hľadiska predmetu konania, nárok pod písm.a) tvoril 51,31% celkového predmetu sporu, nárok pod písm.b) tvoril 18,82% celkového predmetu sporu a nárok pod písm.c) tvoril 29,91% celkového predmetu sporu.

Žalovanej tak patrí náhrada za zaplatený súdny poplatok vo výške a) 0 € z dôvodu plného neúspechu, b) 0 € z dôvodu plného neúspechu, c) 97,64 % (požadované na zaplatenie 319,43 €, priznané 311,47 €) zo sumy 18,69 € (29,91% zo sumy zaplateného súdneho poplatku 64 €), teda 18,55 €.

Pokiaľ ide o požadovanú náhradu trov právneho zastúpenia žalobcu k tejto súd uvádza - NS SR vo veci sp. zn. 4 M Cdo 21/2009 uviedol, že: „Súd rozhodujúci o priznaní náhrady trov konania podľa § 142 ods. 1 O.s.p. je povinný vždy skúmať účelnosť vynaložených trov konania uplatnených úspešným účastníkom konania v spore. Účelnosť je vlastnosť procesu spočívajúca v sledovaní cieľa. Účelnosť spravidla nachádza svoju opodstatnenosť vtedy, ak vychádza zo zákonných dôvodov a neprekračuje ich medze. Je preto potrebné rozlišovať medzi právom účastníka konania (fyzickej, právnickej osoby, štátneho orgánu) na právnu pomoc a nárokom na náhradu trov konania za poskytnutú právnu pomoc. Trovy konania potrebné na účelné vynaloženie alebo na ochranu práv sa však nemôžu posudzovať ako celok, aj keď účastník má právo na náhradu trov konania, pretože každý úkon alebo každé plnenie trov treba posudzovať samostatne.“

Procesný súd v danej veci dospel k záveru, že jediným účelným nákladom, ktorý žalobcovi (ktorý mal v konaní plný úspech) v konaní vznikol, bolo zaplatenie súdneho poplatku. Náhradu nákladov konania spojených so zastupovaním advokátom procesný súd žalobcovi nepriznal, pretože sa nejednalo o náklady účelne vynaložené. Procesný súd nijako nespochybňuje právo žalobcu na zastúpenie advokátom (§ 25 O.s.p.) a v priebehu konania ho rešpektoval. Právo účastníka na zastúpenie advokátom na strane jednej a právo na náhradu nákladov konania s tým spojených na strane druhej sú práva, ktoré síce spolu úzko súvisia, avšak nie sú nerozlučne spojené. Merítkom účelnosti uvedeným v § 142 ods.1 O.s.p. je preto nevyhnutné pomerovať všetky náklady, ktoré účastníkovi v priebehu konania vznikli, teda aj náklady vynaložené účastníkom v súvislosti s jeho zastúpením advokátom. Na posudzovanie účelnosti nákladov právneho zastúpenia nemožno rezignovať len preto, že účastník pri zastúpení advokátom realizuje svoje právo na právnu pomoc.

Procesný súd náklady zastúpenia žalobcu advokátom považuje za neúčelné po zistení, že sa jednalo o vec typovo veľmi jednoduchú po skutkovej i právnej stránke, pričom k uplatňovaniu týchto nárokov žalobcom dochádza vzorovou žalobou, v ktorej sa menia iba identifikačné údaje žalovanej strany a výška dlhu. Vyplňovanie týchto žalôb je rutinnou činnosťou, nevyžadujúcou odborné znalosti, pričom žalobca má zamestnancov s vysokoškolským právnickým vzdelaním.

V rámci argumentácie týkajúcej sa náhrady trov konania súd poukazuje aj na nález Ústavného súdu ČR z 25. júla 2012, sp. zn. I.ÚS 988/2012, podľa ktorého typový spôsob uplatnenia pohľadávky je dôkazom toho, že účelom právneho zastúpenia nie je poskytovanie právnej pomoci, ale parazitovanie na drobných pohľadávkach voči občanom, ktoré sú umelo navyšované do nezmyselnej výšky za účelom zabezpečenia ľahkého zárobku. Takéto správanie je zneužitím práva na zastúpenie advokátom, resp. dokonca procesnou šikanou, a preto takéto trovy konania nemožno priznať, hoci bol účastník vo veci samej úspešný.

Aktuálne dospel NS SR pri posudzovaní otázky náhrady trov konania v hromadných veciach v rozhodnutí sp. zn. 6 M Cdo 5/2013, k nasledujúcemu záveru: „ Trovy konania vzniknuté zastupovaním advokátom v tzv. hromadných veciach, kde sa obsah jednotlivých podaní mení len o aktualizáciu tej-ktorej veci a jej individualizáciu na súdoch v Slovenskej republike nemožno považovať za trovy nevyhnutne vynaložené na riadne bránenie práva na súde. V takomto prípade zastupovanie advokátom nezodpovedá účelu, ktorý sleduje procesné právo inštitútom zastupovania advokátom v súdnom konaní. Treba súhlasiť s názorom, že právo na právnu pomoc a náhrada trov konania sú dve rozdielne veci, ktoré síce spolu súvisia, avšak nie sú neoddeliteľné. Právo na náhradu trov konania (včítane tých, ktoré vznikli v súvislosti so zastupovaním advokátom) totiž závisí od iných predpokladov než možnosť nechať sa zastupovať advokátom. Správnosť tohto názoru možno dokumentovať aj tými súdnymi konaniami, v ktorých sa účastníkom náhrada trov konania nepriznáva (napr. rozvod manželstva, kde žiaden z účastníkov nemá

právo na náhradu trov konania a ďalšími) a účastníci konania pritom majú právo nechať sa v súdnom konaní zastupovať. Ak teda súd neprizná náhradu trov konania úspešnému účastníkovi, keď dospeje k záveru, že trovy nevynaložil účelne, nejde o porušenie práva na právnu pomoc. Vedľajší účastník sa preto mohol dať zastupovať v súdnom konaní advokátom, avšak trovy ktoré vynaložil v tejto súvislosti nemožno považovať za trovy účelné. Pokiaľ teda súdy nižších stupňov dospeli k takémuto záveru a vedľajšiemu účastníkovi nepriznali náhradu trov konania, ich rozhodnutia (v tomto smere) sú správne.“

Uvedený právny záver platí podľa procesného súdu aj vo vzťahu k účastníkovi konania.

Pokiaľ ide o náhradu trov vedľajšieho účastníka (Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ) vystupujúceho na strane žalovaného v časti konania o zaplatenie náhrady škody, túto súd nepriznal taktiež s argumentáciou uvedenou v rozhodnutí NS SR sp. zn. 6M Cdo 5/2013 z dôvodu ich neúčelnosti s prihliadnutím na to, že náhrada škody žalobcovi v obdobných sporoch konštantne priznávaná nie je. Potom vstup len do časti konania, v ktorej vedľajší účastník s pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou môže očakávať úspech, nepovažuje súd za „službu pre ochranu spotrebiteľa“ ale výlučne iba za snahu získať trovy konania na základe vyjadrenia opakovane zasielaného do konaní obdobného typu, kde podstatná časť vyjadrenia predstavuje výpis z už právoplatných súdnych rozhodnutí v typovo rovnakých veciach.

Pokiaľ ide o náhradu trov vedľajšieho účastníka Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, táto z dôvodov vyššie uvedených taktiež priznaná nebola, pričom tento VÚ okrem vstupu do konania, iný procesný úkon nevykonal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa

jeho doručenia písomne v 3 vyhotoveniach na Okresný súd Prešov, pričom odvolanie musí mať náležitosti uvedené v ust. § 205 ods. 1 a 2 O. s. p..

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak odporca dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, navrhovateľ môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.